

Engpiber (*Anthus pratensis*). Almindelig forekommende ynglefugl omend ikke talrig.

Hvid Vipstjert (*Motacilla alba*). Almindelig forekommende i sandklitterne langs moseranden mod stranden.

Gul Vipstjert (*Motacilla flava*). Forholdsvis talrig og må formodes at være ynglefugl. Iagttaget under samtlige besøg.

Rødrygget Tornskade (*Lanius collurio*). Iagttaget 29. maj 1950 i buskads ved moseranden. Utvivlsomt ynglefugl.

Stær (*Sturnus vulgaris*). Iagttaget flere gange under besøget i maj 1950.

Tornirisk (*Carduelis cannabina*). Almindelig forekommende maj 1950.

Bomlærke (*Emberiza calandra*). Større flok på træ k iagttaget 6. maj 1950.

Gulspurv (*Emberiza citrinella*). Almindelig forekommende ynglefugl hvor der findes små bevoksninger.

Rørspurv (*Emberiza schoeniclus*). Almindelig forekommende ynglefugl.

Iagttagelser over en ung Skade (*Pica pica* (L.)).

Af MOGENS HØJGAARD.

(With a Summary in English: Observations on a young Magpie,
Pica pica (L.).)

Den 1. juni 1949 skaffede jeg mig en skadeunge fra en rede i Christiansholms mose i Klampenborg i den hensigt at gøre lignende forsøg med denne fugl, som jeg har gjort med unge alliker (se Dansk Ornith. Foren. Tidssk. 44, 1950, p. 66). Allikerne, som fløj frit, fløj bort med de trækkende artsfæller om efteråret, og jeg regnede med, at det ville være lettere at få en skade til at blive på stedet, da der så godt som aldrig viser sig vilde skader ved Danmarks Akvarium i Charlottenlund, hvor det var min agt at lade skaden flyve frit om, når den skønnedes tam nok.

Skadeungen blev taget ca. tre dage, før den normalt ville have forladt reden og anbragt i et bur på gavlen til Akvariets drivhus. De første to dage måtte den tvangsfodres, men den 3. juni spærrede den imod mig og lod sig villigt made. Som foder brugtes opblødte, animalske hundekiks, kogt hakket nyre, hårdkogt æg, råt kød og rå musling, og på dette foder trivedes fuglen fortræffeligt.

Der fandtes et badekar i buret, og fuglen badede første gang den 10. juni og tog sig herefter et bad ca. en gang om ugen (så vidt det kunne konstateres) i resten af observations-tiden. Til sammenligning skal nævnes, at mine alliker badede hver dag og ofte flere gange om dagen.

Hidtil havde skaden siddet på sin plads og ladet sig made, men den 11. juni kom den for første gang hen imod mig for at blive madet, og jeg mente derfor, at jeg snart kunne lukke fuglen ud i det fri. Den var nu så udviklet, at den med stor sikkerhed hoppede og fløj fra pind til pind i buret. Ydermere havde jeg indøvet et bestemt fløjtesignal i forbindelse med fodringen.

Den 13. juni blev skaden lukket ud kl. 13³⁰. Den fløj straks hen i noget buskads og arbejdede sig efterhånden herfra op i toppen af de høje træer, der omgiver Akvariets gårdsplads. Her sad den og kaldte, svarede ivrigt på mit fløjtesignal, men turde ikke flyve ned. Fløj den, var det ligeud og i samme højde. Jeg tabte den derpå af syne i flere timer, men kl. 19³⁰ fandt jeg den ca. 50 m syd for drivhuset siddende på en gren i ca. to meters højde. Fuglen var nu sky, svarede ikke på min kalden, og fløj højt op i et træ, da jeg prøvede at fange den.

Den 14. juni kl. 13³⁰ viste skaden sig i toppen af en eg. Den lod sig nu lokke ned, ved at jeg viste den en udstoppet skade, som jeg lod, som om jeg madede, samtidig med at jeg fløjtede fodersignalet. Fuglen, som var meget sulten, lod sig nu let gribe og sætte ind i buret. Jeg anser det for udelukket, at den har fået føde i de 24 timer, den var ude, men den var dog ikke medtaget af sult. Den 17. juni viste den frygt for en udstoppet natugle, men om denne frygt skyldtes et medfødt skema eller blot beroede på, at uglen var en fremmed genstand, er ikke til at afgøre.

Den 18. juni. Skaden, som de sidste to dage havde været meget urolig (især om aftenen) blev sluppet ud kl. 13²⁰. Denne gang kom den hjem den næste dag kl. 12, blev fodret og sat ind i buret, som forblev åbent. Skaden blev et par timer i buret, og i de følgende dage søgte den selv ind i buret for at æde. Det skal indskydes, at den fra den første dag kunne tage føde til sig ved egen hjælp, når den ikke blev madet. Den lod sig nu let kalde ned til fodring, men den første dag kun

ved siden af buret. Allerede den næste dag lod den sig kalde ned alle steder på Akvariets gårdsplads.

De første dage skaden var ude, var kragerne efter den, og den lod sig da dumpe ned på skovbunden, hvor den gemte sig i vegetationen. Ved lyden af kragernes skrig fløj den selv i min nærværelse straks ned på jorden og smuttede ind i en hæk. Lidt senere, da den fløj bedre, ænsede den ikke kragerne, som da også lod den være i fred. Den 22. juni løb den spærrrende efter stære, som samlede føde på plænen, men efter et par dages forløb holdt den op hermed. Den begyndte nu at samle pinde og småsten, som den søgte at gemme i revner og huller, og ligeledes anlagde den depoter af foder i barkrevner i en gammel eg og senere under skovbundens visne blade, depoter, som den i øvrigt fandt igen, idet man et par timer efter en fodring ofte kunne se den komme med noget foder inde fra skoven. Den var nu helt holdt op med at gå ind i buret, selv om der lå føde fremme, og lige fra første gang den fik lov, havde den overnattet i det frie i nogle tætte småtræer.

I sammenligning med alliker viste skaden meget ringe trang til selskab. Den første uges tid den fløj frit, lod den sig made af inspektøren ved Danmarks Akvarium, magister MANDLAHL-BARTH, men blev stadig mere og mere sky over for ham, og fra den 24. juni lod den sig kun made af mig. Dog kom den kun til mig for at blive fodret og plejede da hurtigt at flyve bort, så snart den var mæt. De sidste mundfulde medtog den i strubeposen og gemte et sted i skovbunden.

Den blev stadig mere sky over for fremmede mennesker og nye ting. En fremmed person i 20 meters afstand var nok til at hindre fuglen i at komme ned til mig, selv om den var meget sulten. Jeg lod personen skjule sig, og fuglen kom straks ned. Den lod under madningen personen komme nær i 2 meters afstand og flygtede da, selv om den stadig var sulten. En dag gav jeg den et jordbær, som den straks spyttede ud, hvorpå den fløj bort uden at lade sig made færdig. Atter kaldt ned gik den ængsteligt i en stor bue uden om jordbærret, som jeg havde smidt på jorden. Hvis jeg en dag havde en anden jakke på eller var i skjortærmer, tog det ofte flere minutter at kalde skaden ned, selv om den var særdeles sulten.

Jeg plejede at bringe den foderet i en petriskål, men da jeg en dag undtagelsesvis kom med det på et hakkebræt, turde den slet ikke komme ned. Skrækken holdt sig et par minutter, efter at den sædvanlige skål var tilvejebragt.

Den 30. juni viste jeg den en udstoppet skade. (Fuglen havde kun set den flygtigt, den dag jeg brugte den til at lokke den ned med). Skadeungen, hvis hale nu var næsten helt udvokset, gjorde et svagt tilløb til at spærre mod attrappen, men gik derpå frem og tilbage foran den på græsplænen, bøjede af og til næbbet ned mod jorden og udstødte gentagne gange et langtrukket og sagte *kår*. Når jeg nærmede attrappens hoved til skaden, satte den sig fladt ned på jorden og strakte næbbet lige i vejret og udstødte sit *kår* med rejste strubefjer. Den viste ikke mere antydning af spærrereaktion mod den udstoppede skade, men derimod mod mine fingre, hvis jeg holdt dem hen ved siden af attrappen.

Den 2. juli lokkede jeg forsøgsvis skaden med mig tværs igennem Charlottenlund skov. Da jeg var bange for at miste den, kaldte jeg den ned og bar den hjem i hænderne. Denne behandling havde den så meget imod, at den efter at være givet fri gemte sig i to timer i et tæt lindetræ, hvor den sad ganske tavs. Det var øjensynligt, at fuglen havde fået et chok ved at være blevet taget og holdt fast, noget som mine alliker ganske vist ikke kunne lide, men som dog aldrig skræmte dem for alvor, men mest gjorde dem vrede.

Da fuglen senere på dagen var restitueret, præsenterede jeg den atter for den udstoppede skade. Skadeungen hilste den med det før omtalte langtrukne *kår*, som den udstødte med bøjet hoved. Derpå stak den næbbet lige i vejret, gjorde sig flad og udstødte nu et sagte, hurtigt gentaget *gyb, gyb, gyb, gyb*, samtidig med at den trak blinkhinderne for øjnene. Herefter sprang den op på den udstoppede skade og gjorde et parringsforsøg og umiddelbart efter endnu et parringsforsøg. Parringsforsøgene indtraf kun, når jeg lagde attrappen på jorden. Lod jeg attrappen nærme sig skaden fra oven, lagde den sig ned, sikkert en seksuel underkastelsesstilling.

Den 4. juli. Præsenteret for den udstoppede skade udviste fuglen samme adfærd som dagen før, dog noget mindre intensivt, og den gjorde kun et parringsforsøg, og ved senere præ-

sentationer tog alle reaktioner kendeligt af, sandsynligvis fordi der fra den udstoppede skade ikke udgik de rette response stimuli.

Samme dag bød jeg den nogle melorme og melbiller i den petriskål, den var vant til at æde af. "Gestalten" skål + melorme var den fremmed og indgød frygt. Fuglen hoppede ængsteligt om skålen og kiggede på melormene, (den havde i øvrigt aldrig før fået melorme). Jeg smed en melorm i græsset, og skaden tog den straks, men tyggede på den et par minutter, før den åd den. Derpå gik den forsigtigt til skålen, nappede melormene en for en og åd dem hurtigt; dog fjernede den sig hver gang et stykke fra skålen. Da ormene var ædt, åd den billerne.

Den blev for anden gang præsenteret for den udstoppede natugle, som den hoppede ængsteligt omkring i ca. 3 meters afstand, men uden at give en lyd fra sig. I det hele taget lod den meget sjældent artens advarselsskrig høre, og kun (men ikke hver gang) når den pludseligt opskræmt fløj bort.

Fra omkring den 4. juli var skadeungens hale vokset helt ud, og fra nu af viste fuglen en jævnt aftagende tilbøjelighed til at lade sig made, samt en jævnt tiltagende skyhed også over for mig. Den spærrede ganske vist imod mig, men bed mig i fingrene og huggede foderet ud af mine hænder, og den ville fra den 10. juli slet ikke mere lade mig stikke en finger ned i halsen på den, noget som tidligere udløste dens spærren i højeste grad. Al den mad, der blev sat frem, fjernede den nu med det samme og lavede med stor hast depoter i skovbunden. Observationerne viste, at den fandt dem igen.

Den 14. juli indfandt skaden sig for første gang ikke for at blive fodret om morgenen, og den var hverken til at se eller høre nogen steder. I de sidste dage var den også hørt op med at svare på mit fløjtesignal. Først på eftermiddagen kom den pludselig på min kalden, fløj ned og tog af min hånd en bid muslingekød, som den straks slugte. Den næste bid fløj den ud og lagde i depot, hvorpå den forsvandt for aldrig at vise sig siden. Fuglen havde i de sidste dage ikke været særlig sulten, hvilket tydede på, at den fandt naturlig føde. I øvrigt så jeg den kun en gang finde noget (en mejer), men det skyldes sikkert, at den kun opholdt sig kort tid i min

nærhed. Det er usandsynligt, at skaden har forvildet sig, for i slutningen af observationstiden blev den ofte set forskellige steder i Charlottenlund slotspark så langt fra Akvariet, at den ikke kunne se hjem. I sammeligning med de unge alliker, jeg har iagttaget, var skaden meget sikker i at finde hjem.

I sammenligning med en allike var denne skade en udpræget "dum" fugl, hysterisk bange for nye ting (sikkert primær frygt), og den havde svært ved at finde sig til rette i nye situationer. Der kunne derfor ikke foretages forsøg f. eks. over dens farvesans som med min allike.

SUMMARY IN ENGLISH

Observations on a young Magpie (*Pica pica* (L.)).

A young magpie was taken from the nest on June 1st, a few days before it would normally have been fully fledged. It was studied when flying freely about until it left on July 14th. The observations were made in the vicinity of Danmarks Akvarium which is surrounded by an old beach and oak wood. As compared with the jackdaw (see Dansk Ornith. Foren. Tidsskr. 44, 1950, p. 66) it showed only slight attachment to me who, on the other hand, after about eight days, was the only person of whom it was not afraid. In the course of the period of observations its fear of anything new increased (both of human beings and new objects). It was afraid to approach me despite a well known whistling note if one day I was dressed differently than usual (e. g. wearing an overcoat, a new jacket, being in shirt sleeves, wearing a shirt of a new colour etc.). It was afraid of approaching me one day when I served its food on a chopping board instead of in the usual petri dish. The first time when meal worms were offered, it dared not take them from the usual dish. The object, *i. e.* the dish, plus the meal worms appeared too strange. But it picked up a meal worm immediately when I threw it on the grass. The magpie showed fear of a stuffed tawny owl, but this fright can as well be due to the fact that the owl was an unknown object as to an innate releasing mechanism of enemies. Its warning note was uttered only on rare occasions and only when the bird was suddenly frightened and flew up. When a stuffed magpie was shown to it on 30th June it made courtship display. It walked round it with its head bent, uttering a low long-drawn *korr*. A few days after it greeted the stuffed magpie first with *korr*, but then it lied flat down in front of it, pointing its bill right up into the air, drew the nictitating membrane over its eyes, and uttered a quickly repeated very low *güb güb güb güb*. Then two attempts of copulation followed. In the following time the interest of the young magpie for the dummy decreased, probably because the right response stimuli did not come from it. The magpie began to lay out food stores in the wood at

an early time, which it recovered after the lapse of some hours. The bird had a bathing basin in the open, but it bathed only once a week (my jackdaw bathed every day, often several times a day). The last days before the magpie flew away its feeding visits became fewer and fewer, and its timidity, also towards me, increased considerably. The day when it disappeared (14th July) it was fed only once. In the last few days it had roamed about in the wood in the vicinity of the aquarium, but it always found its way home without fail, although it could not see home (in contrast to the young jackdaws which were completely lost if they could not see home). Owing to the evidently inborn timidity and "stupidity" of the magpie as compared *e. g.* to a jackdaw it was impossible to carry out special experiments with this free-flying magpie as I did with the jackdaws (experiments on the sense of colour).

To arter nye for Danmark: Stribet Ryle (*Calidris melanotos* (Vieill.)) og Tyrkerdue (*Streptopelia d. decaocto* (Friv.)).

Af HOLGER POULSEN.

(With a Summary in English: Two species new for Denmark:
American Pectoral Sandpiper (*Calidris melanotos* (Vieill.))
and Indian Ring-Dove (*Streptopelia d. decaocto* (Friv.)).

Fra Zoologisk Have, København.

Den 21. juli 1950 blev der fanget en lille vadefugl i en fælde på det inddæmmede areal på Amagers vestkyst. Denne fælde er sat op af grosserer P. THOLSTRUP og Zool. Haves dyrepasser N. MARDAL JENSEN, der ringmærker fugle for Zoologisk Museum i København. Dyrepasser MARDAL JENSEN, der har dispensation fra jagtloven til at fange et mindre antal fugle til Zool. Have, tog denne fugl med til Zool. Have, mens de andre fugle, der var gået i fælden — Mudderklirer (*Actitis hypoleucos* (L.)) og Tinksmede (*Tringa glareola* (L.)) — blev ringmærket og sluppet løs igen. Da jeg så fuglen, tænkte jeg, at det kunde være en Sortgraa Ryle (*Calidris maritima* (Brünn.)); ganske vist var den for lys, men den kunne jo være i en dragt, jeg ikke kendte, og desuden var den for langbenet. Senere tænkte jeg, at det måske var en Kærløber (*Limicola falcinellus* (Pont.)). Den havde nemlig nogle lyse og mørke striber på hovedet, men på den anden side, var den